

Nawiedzanie

czyli efekty Bartleby'ego

Oskar Szwabowski

Nawiedzanie czyli efekty Bartleby'ego

Władza, praca, edukacja
i widma nie-bycia

Recenzje

dr hab. Jacek Dobrowolski, UW

dr hab. Jerzy Franczak, prof. UJ

Redakcja i korekta: Bogdan Baran

Projekt okładki: Katarzyna Juras

Copyright © by Wydawnictwo Naukowe Scholar, Warszawa 2023

Wydanie publikacji zostało dofinansowane przez Instytut Pedagogiki
Uniwersytetu Szczecińskiego

ISBN 978-83-66849-81-5

Wydawnictwo Naukowe Scholar Spółka z o.o.

ul. Oboźna 1, 00-340 Warszawa

tel. 22 692 41 18; 22 826 59 21; 22 828 93 91

dział handlowy: jak wyżej, w. 108

e-mail: info@scholar.com.pl

www.scholar.com.pl

Wydanie pierwsze

Skład i łamanie: WN Scholar

Wydrukowano w Polsce

SPIS TREŚCI

WYZNANIE AUTORA	9
RE-START	11
TAJEMNICA	31
Tajemniczy i błady	31
Rozwiązanie tajemnicy	43
Tajemnicza relacja	43
Wyjaśnianie tajemnicy: Sobowtór	58
Narrator u psychoanalityka	65
Wyjaśnianie tajemnicy: Obcy – Inny – Monstrum	66
Tajemniczy suplement	70
Tajemnica niewyjaśniona: Queer	76
BUDOWA MASZYNY	81
Przed Bartleby	81
Z Bartleby	90
Po Bartleby	99
BARTLEBY SPOTYKA PATRICKA BATEMANA	101
Wizytówka	102
I. Kruchość podmiotu i brak komunikacji	106
II. Pierwsza próba porównania – Bartleby i Bateman	111
III. Pragnienie miłości	112
IV. Przemoc jako odbudowywanie kłaczy i bycie razem	115
V. Jałowa przemoc, jałowy opór – druga próba porównania	116
VI. Kryzys męskości, mniejszości i widmo pedalstwa	117
VII. Kapitalizm i przemoc	120
VIII. Bateman i Prawnik – trzecia próba porównania	123

IX. Maszyna Bateman (versus Maszyna Bartleby)	123
X. Dwie linie ujścia – porównanie ostatnie	125
PRACA	127
Martwe pisanie	127
Praca, której wolisz nie wykonywać	130
Galec	134
Z szuflady biurka jakiegoś kopisty	137
Prawda kapitalizmu	137
WŁADZA	139
Oko i usta	139
Uprzejma władza Prawnika	141
Impotencja władzy	142
Moment prawdy	143
EDUKACJA	145
Nawiedzony uniwersytet	146
Upiorne jawienia się Bartleby'ego	149
Idealny student	151
Studiuj z Bartlebym – nocą!	162
Porzucony uniwersytet w bezcelowym świecie	163
ZWYKŁA GRANICA?	169
PODZIĘKOWANIA	173